

3. Verslag

Unie- en Ledencongres ChristenUnie 13 april 2013

1. OPENING

Welkom

Vicevoorzitter Klaas Tigelaar heet een ieder hartelijk welkom. Hij zal het eerste gedeelte van het congres voorzitten. Hij stelt Gor Khatchikyan voor die de meditatie zal verzorgen.

Muziek

Opwekking 194 en LvdK 479 worden gezongen.

Bijbellezing/meditatie en gebed

Gor Khatchikyan (winnaar van het televisieprogramma Premier gezocht en afgestudeerd als arts) houdt een meditatie over 2 Kor. 5 14-15. Onze drijfveer moet niet frustratie of woede zijn over wat er speelt in onze maatschappij. Onze drijfveer is de liefde van Christus. De bijdrage van Gor is te bekijken op de website van de ChristenUnie (www.christenunie.nl/congres).

Muziek

Opwekking 510 wordt gezongen.

2. OPENINGSWOORD VOORZITTER EN MEDEDELINGEN

Klaas Tigelaar bedankt Gor Khatchikyan voor de meditatie en wenst hem Gods Zegen toe.

Hij verwelkomt iedereen en in het speciaal verwelkomt hij een aantal gasten: Wieneke Buurman van de VVD, Rienk van Splunderen van de PCOB, Leon Meijer van CNV-onderwijs en oud-Kamerleden en oud-bewindspersonen. Er is ook een aantal mensen dat zich heeft afgemeld. Bestuursleden Bert Boerman en Sandra Korteweg zijn afwezig door ziekte. Jolande Uringa is voor haar werk in Israël. Partijbureaudirecteur Menno van Hulst is afwezig door de begrafenis van zijn broer.

Klaas Tigelaar spreekt de openingswoorden uit.

Voor de stemmingen stelt de voorzitter een stemcommissie in, bestaande uit Bernadette van den Berg, Gieneke Flohr, Leo Koelewijn en Kees Sinke.

De voorzitter constateert dat het quorum aanwezig is, zodat besluiten genomen kunnen worden.

Voor het verslag benoemt de voorzitter twee personen tot meezeer, te weten, Theo Sinnema uit Leeuwarden en Christina Wartamova uit Maarn.

3. VERSLAG UNIECONGRES 30 JUNI 2012

Het verslag is door de meelezers goedgekeurd, waarmee het is vastgesteld. De meelezers mw. Dijkstra en dhr. Roukema worden bedankt voor het meelezen.

4. BESPREKING JAARSTUKKEN 2012

a. Schriftelijk jaarverslag 2012

Er hebben zich geen sprekers aangemeld voor dit gedeelte.

b. Goedkeuring jaarrekening 2012

Er heeft zich 1 spreker aangemeld voor dit gedeelte.

John Dolstra KV Maassluis geeft complimenten over het stuk. Daarnaast heeft hij ook 3 vragen.

1. De giften en donaties wijken af van de begroting. Is dit eenmalig?
2. De personeelskosten zijn € 53.000,- hoger uitgevallen dan begroot. Wat is hiervan de oorzaak?
3. Er staat een bedrag van € 250.000 op een SNS spaarrekening. Heeft dit gevolgen voor het saldo nu de bank wordt genationaliseerd?

Klaas Tigelaar beantwoordt de vragen:

1. De giften en donaties wijken af i.v.m. de verkiezingen. Veel mensen hebben een extra bedrag gedoneerd.
2. De hogere personeelskosten hangen ook samen met de verkiezingen. Er zijn tijdelijke contracten aangegaan en contracten zijn tijdelijk uitgebreid geweest. Ook zijn in de fte-berekening stagiaires meegenomen.
3. Nationalisatie van de bank heeft geen gevolgen voor het spaarsaldo.

John Dolstra KV Maassluis: Privépersonen vallen bij een faillissement van een bank onder het garantie depositostelsel waardoor spaartegoeden tot € 100.000,- gegarandeerd zijn. Hoe zit dat met verenigingen en bedrijven?

Klaas Tigelaar: Relatief kleine verenigingen als de ChristenUnie vallen ook onder dit garantiestelsel. Dit betekent dat voor spaartegoeden boven de € 100.000,- een zeker risico gedragen wordt. Dit was en blijft een aandachtspunt. Bestuur en Partijbureau zullen hier alert op zijn.

De jaarstukken worden vastgesteld per acclamatie.

Klaas Tigelaar bedankt penningmeester Bert Boerman voor zijn werk.

5. VERKIEZING / BENOEMING LEDEN LANDELIJK BESTUUR

Afscheid bestuursleden

Penningmeester Bert Boerman is niet aanwezig op het congres, maar er wordt tijdens het congres wel aandacht aanbesteed. Hij wordt bedankt voor al zijn werk en inzet.

Van Janneke Louisa wordt ook afscheid genomen. Klaas Tigelaar bedankt Janneke Louisa voor haar inzet en overhandigt haar bloemen.

Benoeming van bestuursleden

Kees Smits KV Maassluis: in 2007 is er een dubbele voordracht voorgesteld en vastgesteld, maar deze is nooit toegepast. Hij vraagt naar de reden daarvoor.

Klaas Tigelaar: De reden is gelegen in het feit dat het Landelijk Bestuur al bij de voorzittersvoordracht in 2012 aan het Uniecongres heeft aangegeven niet gelukkig te zijn met het systeem van de dubbele voordracht. Het bestuur zal met een voorstel komen om dat ook reglementair aan te passen. In de stukken bij dit agendapunt wordt daar ook naar verwezen.

Fred Ruiten en Flora Lagerwerf worden per acclamatie benoemt tot algemeen bestuurslid. Klaas Tigelaar feliciteert hen met de benoeming en overhandigt hen de bloemen.

Benoeming nieuwe voorzitter

Er hebben zich 2 sprekers aangemeld i.v.m. de benoeming van de nieuwe voorzitter.

Dhr. Van Grootheest KV Woudenberg complimenteert de selectiecommissie met de voordracht van Piet Adema. Hij heeft grote bestuurlijke kennis en grote kennis van de achterban. Hij is blij dat Piet Adema wordt voorgedragen en hij wenst hem succes en Gods Zegen toe.

Maarten van Ooijen van Perspectief geeft aan dat ook de jongeren heel enthousiast zijn over de voordracht van Piet Adema. Hij gelooft dat Piet Adema de juiste verbinding zal zijn tussen de partij en de jongeren.

Klaas Tigelaar constateert dat de kandidatuur van Piet Adema al van harte is ondersteund door de sprekers. De benoeming wordt per acclamatie vastgesteld. Klaas Tigelaar draagt de vergadering direct over aan Piet Adema.

6. SPEECH NIEUWE VOORZITTER

Na de aanvaarding van zijn voorzitterschap spreekt Piet Adema het congres toe. De speech is na te luisteren op de website van de ChristenUnie.

7. BEHANDELING GEWIJZIGD VOORSTEL BESTUURSSTRUCTUUR

De nieuwe voorzitter zal het congres leiden en vicevoorzitter Klaas Tigelaar zal een reactie op de vragen geven.

De ChristenUnie heeft een klein en daadkrachtig bestuur. Bij belangrijke en identiteitsgevoelige zaken en voorstellen schuiven de PU-voorzitters aan.

Voor dit agendapunt hebben zich 2 sprekers aangemeld.

Rinze Broekema KV Utrecht vraagt zich af hoe het bestuur een klik kan maken met de achterban.

Kees Smits KV Maassluis vraagt zich af waarom er in het stuk nu minimaal 5 en maximaal 7 bestuursleden worden genoemd. Hij heeft hier bezwaar tegen, aangezien hij 5 bestuursleden echt te weinig vindt. In een eerder voorstel werd er gesproken over minimaal 7 bestuursleden.

Klaas Tigelaar beantwoordt de vragen.

- Voorheen had één van de bestuursleden contact met de Kiesverenigingen. Dit stond wel op papier, maar in de praktijk werkte dit niet.
- In mei 2012 is er een amendement aangenomen over dit onderwerp, waarnaar het bestuur ook al is gaan handelen. Het bestuur is aan de slag gegaan met 7 personen. Het bestuur heeft het afgelopen jaar meerdere malen met de PU-voorzitters vergaderd over bijv. kandidatenlijsten en verkiezingsprogramma's. De adviezen van de PU-voorzitters worden zeker meegenomen in besluiten.

Kees Smits KV Maassluis zou graag zien dat er toch minimaal 7 bestuursleden in het stuk vermeld worden.

Klaas Tigelaar antwoordt dat er geen amendement ligt, dus het wordt nu niet gewijzigd. Tijdelijk kan het gebeuren dat er minder bestuursleden zijn, maar het bestuur zal altijd streven naar 7 personen.

Stemming gewijzigde bestuursstructuur: het voorstel wordt met algemene stem aangenomen.

8. ROUTE NAAR DE EUROPESE VERKIEZINGEN VAN 2014

Voor dit agendapunt heeft zich 1 spreker aangemeld.

Maarten Balk KV Rotterdam heeft een suggestie uit de achterban van Rotterdam. De samenwerking met de SGP is nu nog niet duidelijk. Hij stelt voor om de optie te onderzoeken waarbij partijen een gezamenlijke lijst voeren, maar voor het overige geen gezamenlijke campagne voeren, geen gezamenlijke fractie vormen en geen gezamenlijk programma hebben.

Klaas Tigelaar reageert op de vraag. Er zijn meerdere opties. Het bestuur streeft naar helderheid in samenwerking met de SGP voor, maar ook na de verkiezingen. De mogelijke opties worden meegewogen. Het is belangrijk om samen geloofwaardig de verkiezingen in te gaan en na de verkiezingen samen verder te kunnen.

Erik Verbrugh heeft enkele inhoudelijke suggesties, waarvan de voorzitter constateert dat deze nu niet aan de orde zijn. Hij geeft de heer Verbrugh in overweging om in de pauze in gesprek te gaan met de heer Van Middelkoop.

Stemming verkiezingsprogrammacommissie o.l.v. Eimert van Middelkoop.

Stemming selectiecommissie o.l.v. André Rouvoet.

Beide stemmingen worden per acclamatie aangenomen.

Piet Adema wenst de voorzitters en de commissieleden veel succes en wijsheid toe.

INTERMEZZO

Maarten van Ooijen van Perspectief geeft een korte presentatie. Hij stelt voor om jongerenambassadeurs aan te stellen bij de lokale Kiesverenigingen.

9. BESPREKING NOTITE PARTIJVERNIEUWING

De voorzitter geeft het woord aan de mensen die de sprekerslijst hebben getekend.

Jan Bezemer KV Amsterdam heeft als PU voorzitter meegesproken over dit onderwerp. Nu zal hij namens de KV Amsterdam spreken. Hij spreekt de voorkeur uit voor het differentiatie systeem.

Hij heeft nog 2 vragen:

1. Zijn er voorbeelden van andere partijen met dit systeem?
2. Hoe worden G500 toestanden voorkomen, dat grote groepen leden de macht grijpen?

Miranda Grinwis KV Goeree-Overflakkee: de leden voelen zich vertegenwoordigd. In haar stemverklaring geeft ze aan beducht te zijn voor kaping van de besluitvorming door individuele leden. Zij kiest daarom voor optie 2, het hybridesysteem, om groepsvorming te ondervangen. Het kiezen van een lijsttrekker kan mooi zijn, maar er kunnen ook mensen beschadigd door worden.

Jan den Ouden KV Harderwijk sluit zich aan bij Jan Bezemer.

Wout van Maanen KV Barneveld geeft zijn voorkeur aan het hybride systeem. De afgevaardigden van een Kiesvereniging zijn beter ingevoerd in de materie. Dat brengt evenwicht.

Dhr. H. Offereins KV Vlaardingen vraagt zich af hoeveel kiesverenigingen niet of matig functioneren en wat er wordt verstaan onder inactieve kiesverenigingen. Hij ontvangt graag meer inhoudelijke argumenten. Hij vraagt zich ook af of de afname van het ledenaantal te maken heeft met de huidige partijstructuur. De tabel *op papier en in de praktijk* is niet steekhoudend. Het stemrecht van de afgevaardigden is geen zaak van het Uniecongres maar van de Kiesvereniging. Zijn stemrecht zou bij het gedifferentieerde systeem zo blijven.

Ruben Minkjan KV Hellendoorn is blij dat er wordt nagedacht over een nieuwe vorm. Hij wil graag een aanvulling doen op het stuk, hij mist in dit zgn. dynamische verhaal de vaste norm en identiteit. De laatste regel van de inleiding zou graag aanvullen met: tot Gods eer. De ChristenUnie moet blijven investeren in zijn achterban. Erken en benoem dat de dynamiek niet voornamelijk zit in de structuur, de mens of cultuur, maar in God. De vorm van de partij mag wel veranderen, maar niet de norm. Hij zou graag zien dat de basisnormen worden benoemd. Wij gaan voor een Christelijke dynamische, bruisende partij.

Rolf Diepenveen KV Nunspeet denkt dat de wens tot vernieuwing een doel lijkt waar argumenten bij zijn gezocht. Het is niet duidelijk waarom er veranderd moet worden. Hij vindt het schokkend dat de achterban worden uitgelegd als: niet statisch, loyaliteiten vluchtig en kiezers veelal zwevend. Het is volgens hem onzin dat dit voor een groot deel van de achterban van de ChristenUnie geldt. Een deel wil helemaal niet bruisend en dynamisch zijn. Hij vraagt zich af waarom er een andere bestuursvorm nodig is. De achterban heeft behoefte aan gepassioneerde christelijke politici en die zijn er. De financiële en juridische gevolgen voor de Kiesverenigingen zijn onduidelijk en daarom is KV Nunspeet in zijn geheel tegen het voorstel.

Kees Smits KV Maassluis stelt dat stilstand achteruitgang is. Het aantal zetels en het ledenaantal loopt terug. Hij vindt het positief dat er leven in de brouwerij komt.

1. De ChristenUnie omzetten naar een landelijke partij zonder zelfstandige Kiesverenigingen heeft gevolgen voor de ANBI-status.
2. Als de scholing en vorming niet meer vrijblijvend wordt, wie gaat deze dan betalen?
3. De dubbelfuncties binnen een Kiesvereniging zullen bij een nieuwe structuur ook voorkomen. Dit is niet op te lossen door structuurvernieuwing.
4. Het Landelijk Bestuur heeft ten aanzien van een niet-levendige debatacultuur zelf een negatieve rol gespeeld door met negatieve adviezen het debat te smoren. Hoe denkt het Landelijk Bestuur het debat nu te stimuleren?
5. De lijsttrekkerverkiezing is niet altijd positief, kijk bijvoorbeeld naar GroenLinks. Niet elke goede lijsttrekker zal zich hiervoor willen lenen.
6. Op het Uniecongres is niet altijd mandaat van Kiesverenigingen met betrekking tot het opvoeren van punten. Hij deelt dit standpunt gedeeltelijk. Dit probleem wordt niet opgelost als individuele leden spreekrecht hebben.
7. Bij het differentiatie systeem hebben leden in het midden van het land een voordeel vanwege de reisafstand.

Hij kan zich het meest vinden in het hybride systeem.

Karen Spruijt-de Gelder KV Zoetermeer heeft begrip voor het zoeken naar een nieuwe vorm. Zij sluit zich aan bij de vorige sprekers. Zij ziet ook de bezwaren en de problemen die een nieuwe structuur kunnen geven. Het is alleen nog niet duidelijk hoe de leden in de praktijk mogen stemmen. Is dit alleen een hoofdelijke stemming? Mag dit alleen fysiek of ook per volmacht?

David-Jan van Harten KV Barneveld sluit zich bij veel punten aan bij KV Nunspeet. Hij wil de zelfstandigheid van de Kiesverenigingen niet opofferen. Het nieuwe voorstel zal waarschijnlijk geen nieuwe leden trekken. Er zijn ook leden die alleen de partij willen steunen. Hij denkt niet dat er meer mensen naar het congres zullen komen. De bezoekers van het congres zijn ook geen doorsnee van de partij. Het gevaar is dat een kleine meerderheid een voorstel zal doordrukken.

Maarten Balk KV Rotterdam is het eens met de notitie partijvernieuwing. Een getrapte democratische partijstructuur is niet meer van deze tijd. In de praktijk kan hij niet namens alle leden van Rotterdam stemmen. Hij is daarom ook voor het 'one man one vote' systeem. Hij geeft aan dat er moed voor nodig is om deze stap te zetten als partij.

Ben v.d. Heijden uit Hoorn. In Hoorn is er geen aparte kiesvereniging. Hij is als gepassioneerd lid druk bezig om leden te werven. Hij mag nu tijdens de congressen wel luisteren, maar hij heeft geen inbreng. Daarom is hij blij dat zijn betrokkenheid straks vergroot wordt. Hij is wel verbaasd dat je als PU-voorzitter geen stemrecht hebt tijdens een congres. Hij geeft aan dat er geen angst moet zijn voor verandering.

Johan Blad KV Veenendaal stelt dat de oude structuur blijkbaar stoffig is. Hij herkent dit alleen niet bij zijn Kiesvereniging. De ChristenUnie is een lokale partij met lokale bindingen. Hij is van mening dat

het Uniecongres niet over het eventuele opheffen van kiesverenigingen kan stemmen, omdat de leden van de kiesverenigingen daar zelf over gaan.

Daarnaast stipt hij een aantal concrete punten van aandacht aan:

1. De gevolgen voor de Kiesvereniging zijn niet duidelijk uitgewerkt. Als een kiesvereniging geen bestaansrecht meer heeft, waar gaan de lokale saldi dan heen?
2. De voorkeur zou uitgaan naar een hybride systeem. Dit systeem is uitgewerkt in 2 delen. Als we hier voor zouden kiezen, zou het niet duidelijk zijn voor welk deel we nu zouden kiezen.
3. Hij vraagt zich af waar Perspectief in de nieuwe structuur staat? Volgens de huidige structuur heeft Perspectief nog stemrecht. Hoe wilt u dit vorm geven in de nieuwe structuren?
4. De timing 1 januari 2014 vindt hij niet handig i.v.m. de Gemeenteraadsverkiezingen. Hij hoopt dat de datum wordt uitgesteld naar 1 juli 2014.

Rinze Broekema KV Utrecht heeft er met de achterban over gesproken. Ze hebben 4 opties voorgesteld aan de leden. De 3 opties uit het stuk + het huidige systeem. De leden kozen allereerst voor het hybride systeem en op de 2e plaats stond de huidige structuur. We moeten niet bang zijn voor vernieuwing.

Klaas Tigelaar geeft een reactie op de vragen.

Hij wil het beeld wegnemen dat dit zomaar iets is wat het Landelijk Bestuur wil. De aanleiding is namelijk het rapport met Hart en Ziel. Eén van de elementen uit het rapport is dat de ChristenUnie steeds meer een netwerkorganisatie moet worden. De partij moet de achterban meer betrekken en een stem geven bij belangrijke onderwerpen, om zo nieuwe kiezers aan de partij te verbinden. Het beeld wat geschetst wordt dat de achterban niet trouw zou zijn, moet niet zo zwart wit geïnterpreteerd worden. Lossere verbindingen en afnemende loyaliteiten zijn echter wel een algemene tendens in onze maatschappij. Voor ons is het belangrijk dat er verbindingen met de achterban en met de kiezers gemaakt wordt.

Het is lastig om concrete antwoorden te geven op de uitwerking, het gaat nu vooral om de richting.

Hier wordt verder over gesproken tijdens het congres op 23 november 2013.

- Over mogelijke kaping van de besluitvorming geldt dat straks ook leden een stem in alle discussies hebben en zich daarvoor kunnen aanmelden. Andere partijen hebben hier ook geen problemen mee gehad.
- De discussie moet juist in de achterban gevoerd blijven worden en niet alleen op een Uniecongres. Afdelingen kunnen zich daarop richten. De lokale werkzaamheden zullen niet vervallen.
- Ten aanzien van lijsttrekkerverkiezingen is het inderdaad zaak om te waken voor beschadiging van kandidaten. Het bestuur wil deze verkiezingen mogelijk maken, maar dit hoeft niet per definitie altijd doorgang te vinden. Per keer zal er een afweging gemaakt worden.
- Het functioneren van Kiesverenigingen verschilt onderling sterk. Er zijn Kiesverenigingen die grote moeite hebben met bemensing en levendigheid. Er zijn ook grote Kiesverenigingen met veel mogelijkheden. Het algemene beeld is echter dat het in de praktijk niet meer zo is zoals het op papier staat.
- Hij staat achter de gedrevenheid zoals die van Ben v.d. Heijden uit Hoorn. De structuur heeft onderhoud en vernieuwing nodig. Het gaat nu om de richting bepalen.
- De juridische entiteit als Kiesvereniging en voor de giften zullen in de uitwerking worden meegenomen.

Piet Adema geeft aan dat er bij de timing vanaf nu van 01-07-2014 uitgegaan kan worden.

Johan Blad KV Veenendaal heeft geen antwoordt gekregen op de vraag over de opheffing van Kiesverenigingen. Hij vraagt zich af of we daar tijdens het congres over gaan stemmen.

Rinze Broekema KV Utrecht vraagt zich af hoeveel afgevaardigden van Kiesverenigingen namens hun leden spreken. Hebben zij wel contact gehad met hun leden? En hoeveel aanwezigen stemmen straks namens zichzelf of namens hun bestuur?

Kees Smits KV Maassluis ziet gevaar in het spreken over voorstel 4. Er zijn namelijk 7 voorstellen. Hij vindt dat het voorstel eerst nader uitgewerkt moet worden en dan een besluit genomen kan worden. De vergadering gehoord hebbende, stelt hij voor dat het bestuur eerst concrete voorstellen gaat uitwerken. Anders zou hij graag een debat willen aangaan over alle 7 voorstellen.

Ben v.d. Heijden uit Hoorn vindt de vraag van Rinze Broekema zeer relevant en vraagt ook om een peiling.

Jan Bezemer KV Amsterdam heeft geen antwoord gekregen op zijn vraag om een voorbeeld van het differentiatie systeem.

Rolf Diepenveen KV Nunspeet heeft bezwaar tegen de vorige sprekers die suggereren dat bestuursleden zouden spreken op persoonlijk titel. Zij spreken namens het bestuur, die een afspiegeling is van de Kiesvereniging.

Maarten Balk KV Rotterdam geeft aan dat het niet mogelijk is om namens alle leden te spreken. Soms gebeurt er van alles op een congres en moet je adhoc beslissingen nemen. Hij is er daarom voor om leden te laten stemmen.

Arie Maat KV Wierden-Enter vraagt zich af of de leden zich niet moeten kunnen uitspreken over het nieuwe systeem.

Klaas Tigelaar reageert op de vragen. Hij herhaalt dat het het bestuur er om gaat een denkrichting vanuit het Uniecongres mee te krijgen, waardoor niet tot in detail op alle vragen ingegaan kan worden. Een aantal zaken wil hij nu wel benoemen:

- Nieuwe leden melden zich steeds vaker aan bij het Partijbureau.
- Het is niet zo dat het bestaande systeem niet goed geweest is, maar de tijd verandert, mensen willen stemmen en daar wil het bestuur gehoor aan geven.
- Een voorbeeld van het differentiatie systeem heeft hij niet paraat, omdat er vooral met hybride systemen wordt gewerkt.
- Kiesverenigingen worden formeel omgezet in afdelingen. De leden worden landelijk lid. Christen-Unie wordt een vereniging van leden. Hoe dat in zijn werk zal gaan, zal nader worden uitgewerkt en zal worden voorgelegd op het volgende congres.

Johan Blad KV Veenendaal brengt in dat de Kiesvereniging een juridische structuur is. Hij wil voor dat er besluiten worden genomen eerst duidelijkheid hebben over het opheffen van de Kiesverenigingen.

Lid Hij wil benadrukken dat er te weinig aandacht is voor de eigenheid van de Kiesverenigingen. Hoe wordt er recht gedaan aan de verschillen in de regio's? Door het nieuwe systeem worden alle leden lid van de landelijke vereniging, daardoor verdwijnen de Kiesverenigingen blijkbaar.

Klaas Tigelaar reageert en geeft aan dat de Kiesvereniging een afdeling wordt. Het werk verandert niet, daar wordt gewerkt aan het grondvlak en dat zal ook zo blijven. De juridische kant zullen we met elkaar in één keer doen, een gezamenlijke inspanning van de Kiesverenigingen.

Piet Adema vat samen dat er nog veel onduidelijkheden en vragen zijn over de uitwerking. Hij stelt voor om de besluitvorming aan te passen, in die zin dat er geen onomkeerbare besluiten in stemming

worden gegeven, maar dat het Uniecongres het Landelijk Bestuur een richting meegeeft voor concretisering. In het najaar zal het Landelijke Bestuur de voorstellen verder uitgewerkt hebben.

Kees Smits KV Maassluis stelt voor om te stemmen over voorstel 4 (de verschillende systemen), maar niet over de aard van de Kiesverenigingen. Hij stelt voor om daarvoor eerst te wachten op de concrete voorstellen.

Piet Adema geeft aan dat dat niet mogelijk is, omdat dit meteen invloed heeft op de andere voorstel-punten, zoals dat alle leden lid worden van de landelijke vereniging ChristenUnie.

Johan Blad KV Veenendaal stelt voor om een peiling te houden i.p.v. een stemming.

Piet Adema geeft aan dat dit ook zijn voorstel is. Het gaat om een denkrichting voor het bestuur mee te geven. Omdat het ene punt verbonden is met het andere punt, is geen van de onderstaande 7 structuurpunten expliciet gestemd ter besluit, maar enkel en alleen gestemd ten aanzien van de denkrichting ter verdere uitwerking die ter besluitvorming zal worden voorgedragen bij het najaarscongres. Het definitief stemmen over dit voorstel zal pas gebeuren op het najaarscongres. Er worden tijdens dit congres geen onomkeerbare besluiten genomen. Het voorstel wordt met applaus ontvangen.

Peiling over nieuwe structuur:

1. Alle leden van kiesverenigingen worden lid van de landelijk vereniging ChristenUnie.
Peiling: meerderheid **voor** (VOOR 163, TEGEN 68, ONTHOUDING 26).
2. De ChristenUnie wordt als partij omgevormd van een vereniging van kiesverenigingen naar vereniging van leden.
 - a. alle kiesverenigingen worden formeel en in principe één-op-één omgezet in afdelingen zonder rechtspersoonlijkheid en eigen statuten.
 - b. de afdelingen hebben de bevoegdheden die kiesverenigingen op dit moment hebben (vaststellen eigen bestuur, kandidatenlijst, verkiezingsprogramma), maar dan vergelijkbaar met hoe de Provinciale Unies nu zijn georganiseerd.Peiling: meerderheid **voor**
3. Het onderscheid tussen Uniecongres en Ledencongres vervalt. Er is voortaan één partijcongres.
Peiling: meerderheid **voor**
4. Voor het stemrecht op de partijcongressen moet besloten worden wie de wettelijke "algemene vergadering" (nu het Uniecongres) vormen: de leden, eventuele afgevaardigden of een combinatie daarvan. Daarbij kunnen de volgende varianten worden onderscheiden.
 - A. Een 'one man one vote'-systeem
 - B. Een hybride systeem
 - C. Een differentiatie systeemPeiling: het **hybride systeem** heeft de meerderheid van de stemmen. Het definitieve besluit volgt.
5. De debatcultuur en de participatie van leden wordt verbeterd. Voor ledenraadpleging en mogelijk ook voor stemmingen wordt internet een mogelijkheid
Peiling: meerderheid **voor**
6. Voor de verschillende verkiezingen is een ledenraadpleging over de lijsttrekker een gewenste mogelijkheid. De kandidaten moeten een minimum aantal (bijv. 50) steunhandtekeningen hebben van leden.
Peiling: ruime meerderheid **tegen** het voorstel

7. Scholing en vorming van ChristenUnie-vertegenwoordigers is niet meer een vrijblijvende zaak. Besturen hebben een inspanningsverplichting om hun fractieleden, maar ook zichzelf bij te scholen.
Peiling: meerderheid **voor**

Het aandachtspunt kosten wordt meegenomen in de uitwerking.

Opwekking 557 wordt gezongen.

PAUZE

10. HERVATTING PROGRAMMA IN DEELSESSIES

Er wordt een 5-tal workshops gegeven.

- Arie Slob en Carola Schouten – crisisaanpak met perspectief
- Joël Voordewind – vluchtelingen
- Gert-Jan Segers – gerechtigheid: strijd tegen mensenhandel en gedwongen prostitutie
- Carla Dik – ons voedsel: eerlijk en gezond
- Peter van Dalen – Europa op een kruispunt: streven naar gerechtigheid

11. BEHANDELING RESOLUTIES

Dit agendapunt wordt niet behandeld. Er zijn geen resoluties ingediend.

Intermezzo: afscheid van Cynthia Ortega en Esmé Wiegman

Er wordt van beide oud-Kamerleden een filmpje getoond. Cynthia Ortega is niet op het congres aanwezig. Wel wordt zij hartelijk bedankt voor al haar werk. Zij zal later van Piet Adema een sculptuur en bloemen ontvangen.

Esmé Wiegman wordt ook hartelijk bedankt voor al haar werk in de Kamer. Zij ontvangt van Piet Adema een sculptuur en bloemen.

Esmé Wiegman houdt een afscheidswoord. Deze is na te luisteren via de website van de ChristenUnie.

12. SPEECH POLITIEK LEIDER ARIE SLOB

Arie Slob geeft een speech voor het congres. Daarin maakt hij ook de nieuwe slogan bekend: Geef geloof een stem. De speech is na te luisteren op de website van de ChristenUnie.

Ook wordt de nieuwe tv-spot van de ChristenUnie getoond.

15. SLUITING CONGRES

Het slotwoord is aan de nieuwe voorzitter, Piet Adema. Opwekking 383 wordt gezongen. De voorzitter sluit de vergadering met dankgebed en wenst een ieder wel thuis.

Handtekening voorzitter:

Handtekening notulist:

Piet Adema

Rieneke Versteegt